

İSLÂM MEDENİYETİ

Dini, İlmî, Fıkı
Aylık mecmua

SAHİBİ

İst. Yük. İslâm Enstitüsü Mezunları
Cemiyeti Başkanı

Mustafa PEKTUT

★

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cahid BALTACI

★

IDARE MÜDÜRÜ

Hüseyin ERDEM

★

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: Rıza ÖZSU

Konya: Ali MARAŞLIGİL

Kayseri: İsmail ELİUZ

İzmir: Ali ARSLAN

Erzurum: N. Tayyar TAŞ

★

IDAREHANE

Nuruosmaniye Cad. No: 8/6

Telf.: 22 46 02 Çağaloğlu — İST.

Haberleşme ve Havale

P.K. 1315 SİRKECİ — İSTANBUL

★

ABONE VE İLÂN

Yıllık 12 sayı 40 TL.

Altı aylık 6 sayı 20 TL.

Yabancı memleketlere posta ve kur-
tasiye ücreti eklenir.

Her türlü reklâm ve ilânlar özel ta-
rifeye tabidir.

★

Yıl: 3 — Sayı: 28

Tarih: 10/2/1973

Dizgi — Baskı

İrfan Matbaası — İST.

Bu sayıda

	Sayfa
Selâm	
İSLÂM MEDENİYETİ	2
Başyazı	
Prof. Osman TURAN	3
İlâhî Dinlerin Fonksiyonu	
Osman CİLÂCI	11
Kur'ân-ı Kerim'i Güzel Okumak	
M. Ali SARI	15
Din Nedir, Ne Değildir?	
Süleyman ANAMUR	20
Bacım (Şiir)	
İhsan IŞIK	22
Mir'âtü's-Safa	
Prof. A. Nihat TARLAN	23
Yük. İsl. Enst.nin 13. Kuruluş Yılı Münasebetiyle	
Bekir TOPALOĞLU	26
Ses (Şiir)	
Kenan SEYİTHANOĞLU	28
İslâmî Türk Edebiyatı Zaviyesinden Edebiyatımız	
Dr. Neclâ PEKOLCAY	29
Zekât'ın Yeniden Merkezileştirilmesi	
Doç. Dr. Salih TUĞ	30
Marksizm ve Bilim	
Sabri AKDENİZ	34
İndonezya Nasıl Kurtuldu	
Türkçesi: Kemal KÖNİ	37
Hikmet Çiçekleri (Şiir)	
Dr. Cahid ÖNEY	39
el-Bezdevî Ebu'l-'Usr 'Ali b. Muhammed	
Dr. Y. Ziya KAVAKÇI	40
The People Whom Allah Likes	
Cahid BALTACI	43
Dîvâne ile Zincir	
Arif ETİK	44
Sorunuz Söylüelim	
Ramazan ASLANBABA	45

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Maarif Dâvâmız

Muhterem okuyucu,

XVI. asrın sonlarında maarifimizde başlayan gerileme hareketleri, muhtelif devirlerde yapılan ıslahat teşebbüslerine rağmen maalesef dört asır geçtiği halde durdurulamamıştır. Tanzimata kadar yapılan teşebbüslerin muvaffakiyetsizliklerinin sebebini, devletin diğer müesseselerinde yapılması gerekli teşebbüslerin başarısızlıkları ile izah mümkünse de, o devirden sonrakileri izaha bu sebep kâfi gelmemektedir. Zîra Avrupa kapılarının iyice açıldığı bu devirde diğer müesseselerimizde olduğu gibi maarifimiz de dışa bağı olmaya başlamıştır. Bin seneyi aşan kültür ve eğitim sistemimizin bir kenara atılması ise Levent, Celâli isyanları ni nihayet Komünist mîlitanların devlet ve millete karşı açık ve teşkilâtlı isyanını doğurmuştur. Binaenaleyh bugünkü yapılmak istenen ıslahatın bunlar göz önüne alınarak ikiyüz senelik, hatta dörtyüz senelik düğümü gözücü olması; getirilmek istenilen esasların önce Türk eğitim tarihi ve modern eğitimin gelişmesi tedkik edilerek ortaya konulması lâzımdır.

Yine uzun tarihimiz boyunca müsbet ilimler ve felsefe ile beraber yürüyen Din Eğitimi'nin XVII. asırdan itibaren kısmen birbirinden ayrılmaya başlaması, daha sonraki devirlerde tamamen gerçekleşerek neslimizin iki ayrı tip kafada yetişmesi neticesini doğurmuştur. Mektep-medrese arasındaki kavgalar da yine uzun zaman devam etmiş ve nihayet eğitim ve öğretimin tevhidî düşüncesiyle bunun önüne geçilmek istenmiştir. Ancak bu tevhidin gereken oranda başarılamaması birinin diğerini tamamen yutması neticesini doğurmuştur. Din eğitimi aleyhine tecellî eden bu netice ise Türkiye'nin bir ara fetret devrine girmesine sebep olmuş ve her müslüman için yapılması zarurî olan son vazife dahi yapılamaz hale gelmiştir.

Daha sonra durumun vehametinin anlaşılması üzerine din eğitimi yapan yeni okullar açıldı ise de bunlar yeterli sayıda açılmadığı gibi gerekli şartlara da kavuşturulmadı. Buna rağmen halkın büyük hüsnü kabulü ile karşılaşan bu müesseselerin çoğunlukla okumuş kitle tarafından hor görülmesi, zaman zaman onların gelişmelerinin durdurulmasına hatta tenkiline gidilmesine sebep oldu. Bu müesseseler bugün binlerce mezunlarını vermiş ve bu mezunların yurt içindeki müsbet çalışmaları müselleme hale gelmişken bazı çevrelerin hâla onlara karşı endişe içinde bulunmaları gerçekten yersizdir. Binaenaleyh din eğitimi konusunda bazı peşin hükümlerden kurtulunması, dinin öğretim ve eğitimle beraber verilebileceği düşünülerek bu müesseselerin ilkokula dayalı hale getirilmesinin sağlanması, yeterli müfredata kavuşturulması ve Üniversite kapılarının açılması zarurîdir. Ayrıca yaygın din eğitiminin geliştirilerek orta öğretime konulmuş olan din bilgisi dersinin mecburî dersler arasına alınması ve orta öğretimde okunan bütün derslerin millî düşünüş, kültür ve ahlakımıza uymayan konulardan temizlenmesi şarttır.

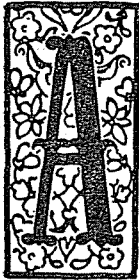
Hurmetlerimizle.

İSLÂM MEDENİYETİ

Başyazı

MEDENİYETİN ÂKİBETİ VE DÜNYA BUHRANI

Prof. Dr. Osman TURAN

VRUPA Medeniyeti yüksek ilmî, harikulâde teknik keşifleri ve parlak hayat seviyesi sâyesinde cihan-şumûl bir medeniyet olmuş; bu sebeple de artık küçülen dünya ile birlikte bütün milletler ve insanlık müşterek bir kader ile karşılaşmıştır. Bu müthiş keşiflere ve yüksek hayata rağmen bu medeniyet, maalesef, manen aynı tekâmülü gösterememiş; bir dönüm veya zevâl noktasına gelmiştir. Zira gözleri kamaştıran bu medeniyet madde-ruh muvazenesini ve ruhunu kaybetmiş; böylece materyalizmin esiri olan bu medeniyetle birlikte beşeriyet de tek ayak üzerinde duramaz bir hale gelmiş; her türlü maddî refah ve imkânlarla rağmen ümitsizlik, huzursuzluk ve ıstırap dünyayı sarmıştır. Gerçekten (Garp ve Hristiyan Medeniyeti), bu materyalist gelişme ve manevî sukût ile birlikte, dünyayı da o derece sarmıştır, ki beşeriyet, tarihinde, hiç bir zaman bu derece müşterek bir kader şuuru ve korku içinde bulunduğunu hissetmemiş; müşterek tehlikenin delillerini bu nisbette açıkça görmemiştir. Öyle ki insanoğlu bir yandan bu maddî yükselişin gururunu duymakta; öte yandan da tam bir manevî boşluk ve istikbâl endişesi içinde kıvrılmaktadır. Bu durum atom silâhlarının tehdidinden daha hazindir. Çünkü bu silâhlar materyalist tehlikenin sadece maddileşen bir vasıtası olmaktan başka bir şey değildir. Nitekim bugün dünya barışı ve insanlığın kadere ancak atom silâhlarının yarattığı korku muvazenesi üzerinde durmakta; birgün çılgınlığın yeryüzünü harabeye, medeniyet ve insanlığı korkunç bir felâkete düşürmek endişesi hüküm sürmektedir. Müşterek tehlike milletler arasından milletlerin içine kadar girdiği ve kıt'alar-arası ferdi münasebetler sıklaştığı halde akıl ve insanlığın hakim olamaması manevî sükûtun derecesini göstermeğe kâfidir.